

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quibus Domini iugum sit suaue: & humilitas quomodo obtineatur, Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

DOMIN. VI. POST NATIVIT. CHRISTI.
SERMO DE EADEM DOMINICA.

F. VI
21

Quibus Domini iugum sit suave: & humilitas quomodo obtineatur.

Discite à me, quia mitis sum & humilis corde. Iugum enim meum suave est, & onus meum leve, Matthæi XI. Omnes nos piissimus Saluator vocat ad iugum Evangelicæ legis, auocans à iugo diaboli, à iugo peccati & à iugo propriæ voluntatis. Sub his enim iugis quamdiu adstricti fuimus, ducimur captiui cum contumelia & contemptu Dei, ad omnem transgressionem diuinorum præceptorum, & ad diaboli voluntatem. Quocirca vt dirumpamus vincula eorum, & projiciamus à nobis iugum vitiorum, Psal. 1. necesse est vt salutare suaueque iugum Domini nobis imponamus, si Domini volumus esse iumenta. Ne autem territi caueamur iugum nos Domini ferre non posse, promittit suum iugum graue non esse, sed suaue & leue, ad hæc nos velle reficere, quo facilius omnem feramus laborem. Hæc itaque Domino promittente globum Choreitarum magnum audio, hoc est, Christianorum impiorum, fallorumque monachorum ego audio murmurantium, obloquentiumque, quod nimis sit graue Domini iugum, video quoque quod ferre quotidie queritur occasio, qua Domini iugum omnino tollatur, aut abijciatur, aut releuetur. Omnes clamant: Hoc mihi onus graue est. Hoc ferre non possum: cum Dominus interim iugum suum dicat suaue, & onus leue. Est reuera Domini onus siue iugum suaue, sed bonæ voluntatis hominibus, nam duris, immortificatisque hominibus, qui propriam nolunt exuere voluntatem, necesse est vt durum, graue, molestumque sit & sentiat. Porro anima quæ ad Deum se conuertit, quæ ad Deum amans aspirat, quæ Deum querit, huic nihil est difficile, quicquid illi occurrerit, quo se sperat placere Deo, aut perducere ad Deum. Dulcis enim adeo, aut saltem desideratus illi est Deus, vt eius amore, neque graui, aut molesta fastidire, neque declinare aduersa possit, sed gaudeat potius quod inuenerit, vbi se commendabilem, obedientemque exhibeat Deo. Desiderium namque hoc placendi Deo, amandi Deum, honorandi Deum, gratumque quid eidem exhibendi, non finit hominem quiescere, negligereve aliquid, nec permittit sentire iugi grauitatem seu molestiam.

Iugum Domini quibus sit suaue, & quibus onus.

Quæcumque itaque anima à terrenis se abstrahit, studiosa quomodo coniungatur Deo, quæ præterea conatur omnium medio carere, quod inter se & Deum potest inuenire, huic proculdubio suaue est iugum Christi, sunt enim qui tolerant, fouentque media inter Deum & animam suam, & diligunt sua impedimenta ipsa, his non mirum est, vt fiat iugum Domini insuaue. Porro, qui ab omni proprietate, hoc est, à proprio amore, à propria affectione, sensu, iudicio, voluntate, zelo, opinione & inclinatione quacunque propria, hoc est, qua se ipsum respicere, aut querere possit, fuerit excitus ac liber, illi suauius est iugum Domini, quia voluntatem habet communem in Deo. Nihil enim torquet eum, cum non habeat in se proprium quid, pro quo zeletur, timeat, doleat, aut gaudeat: sed omnia habet communia cum Deo, hoc est, vnum velle & nolle, & omnia illi placent, omnia ita vult, vt accidunt à Deo. Ad nihil aliud respicit, quam ad Dei beneplacitum,

Voluntate omnino propria excitus quanta securitate gaudeat.

S tum,

em, & deinde. em co. egotia. non a. ed non & pro. trudi. is fecit. vna vi. ctionis. euel. iusta est. it Phl. ra sunt. cile bo. Venite. lendis. peccati. e, infe. dianam. ulcior. uictor. abora. os re. in suum. umila. de non. illis ad. arum. iudum. mum. ubijci. tria libi. am hu. expro. bus ha. uat mi. sermo. isca in. duerto. us Ies. RMO

tum, quia negligit, non recordatur, non querit, non amat seipsum. O quam pacē habet, & quā suauiter portat iugum Domini, qui proprietate omni caret, quicquid agit, quicquid patitur, nihil, aut modicum sibi videtur, quia nunquam suo potest satis facere desiderio honorandi, exaltandi, Deum.

Onus Christi leue quod. Quae sunt autem onera? haec sunt multiplicia grauiamina, infirmitates, incommoda, aduersitatesque quas super hominem venire sinit. Sed heu, quam paucis haec sunt leuia. Conquerimur omnes, effugere & euadere conamur omnes, cum tamen homini adeo sit necessarium pati, vt vix spiritualis effici, vix ad interna venire queat, nisi pressuris & tribulationibus impulsus. Quapropter cum *Christum sportuit pati, & sic in gloriam suam intrare*, quid aliud nobis expectandum est? Et si patiendum est nobis, cur duplici afflictione conterimus nos? Quare non voluntarij sumus ad patiendum? quare non hilares patimur? quare addimus onus oneribus nostris? Non igitur consultius esse aut dici potest homini quicquam, quam vt suapte deuotione, resignatione, spontanea subijciat se Deo humillime, & consentiat, offeratque se Deo in eius beneplacitum vniuersum. Qui huiusmodi est, onera portat leuia. Nihil enim illum conturbat. Quando quidem omnia iudicia ex manu Dei recipit. Iam videamus quod reliquum est. Inuitat enim nos Dominus ad iugum suum Euangelicum tollendum, hoc est, accipiendum: quo significat liberum arbitrium. Neque enim cogit nos, sed si consilio volumus acquiescere salutari, tollendum est eius iugum super nos, oneraque portanda, quae nobis ille ferenda imponit. Hortatur autem nos ad recipienda onera, promittens illa nobis fore leuia. Quod vt ita fiat, docet nos vt imitando eius discamus humilitatem, qua fiat vt nihil nobis graue, intolerabile leue videatur. Vide autem quam grata sit illi, necessaria nobis humilitas. *A summo enim caelo egressio eius*, sed non magna, subtiliave nobis attulit philosophica documenta. Non mundi docuit astuciam, sed mititatem & humilitatem. Discite, inquit, à me, quia mitis sum & humilis corde. Hanc eruditionem nobis legendam obtulit in libro vitae, hoc est, in libro humanitatis suae, in libro sanctissimae, innocentissimaeque conuersationis suae. Breuis est haec lectio, qua nihil breuius possit doceri, nil capi facilius, nil obseruari vtilius. Beatus qui humilitatem in hoc libro didicerit vitae, qui in cor suum hanc inscripserit lectionem, vt saepius, iterumque inspiciat, ac imitari gestiat exemplar sibi praemonstratum. Inter omnia agenda, in omni euentu Dei seruus ad exemplar, hoc est, ad librum vitae, ad vitam & humanitatem Christi debet recurrere: in singulis ambiguis, eius mores, gestus, actus & virtutes contemplari, seipsum interrogare inuestigando, cuiusmodi Dominus verba, cuiusmodi gestus, in hoc aut simili casu exhibuisset, & quomodo illum conformiter debeat imitari. Gratissima certe Deo & hominibus est humilitas, nec minus dulcis mititas. Vt igitur mites, humilesque esse possimus, quae sequuntur, obseruare studiosè nos docet. Primum, qui ex animo cupiunt esse, inueniri que coram Deo humiles, non refugiant humiliari. Tantum enim necessaria est introducenda humilitati humiliatio, quantum curuitati virgæ necessaria est curuatio. Quocirca omnia, quae sapientes huius mundi, & filij seculi huius arbitrantur ignominiosa, debent studiosus & amator humilitatis libenter amplecti. Certissimum namque est

Mat. 23.

Humilitas Christi quantum studio imitanda.

Humilitas quomodo obnoctetur.

I.

signum

ignem veræ contritionis, atque poenitentiae veræ probatio euidentis, qua agnoscitur de præteritis dolere peccatis potes, si in omnibus cupias haberi iuxta opinionem seculi minimus atque nouissimus, si ad æstimationem tui nullam, hoc est, si ad nihil independentiam tui possis, & ad tui contemptum peruenire. Hoc autem studium debet esse vigil & continuum, quod constanter oportet continuari. Est igitur pro regula tibi id generali tenendum: alioqui quisquis libenter esses humilis, de quibuscumque licitis seculi amatores erubescunt, aut ignominiosum ducunt, non erubescere. Intelligat autem qui se hic exercere cupit, magna indigere se Dei gratia, quam cooperatricem inueniet paratissimam, modo industria propria ad hoc vtens, voluntatem, conatumque habeat feruentem. Cauendum quoque, ne ex sui humilitatione, alia superbia interior sibi, aut complacentia, aut vanæ gloriæ nascatur appetitus. Qui tamen si contra voluntatem tuam se conetur ingerere, contemnendus, exhibendusque est, nec à bono propterea studio, exercitiove cessandum. Secundo, ad veræ humilitatis apicem aspiranti necessarium est (propter confringendos superbiz motus) in omni re, & vbi cumque negligentia, error, delictumve admissum fuerit, id sibi adscribere, sibi culpam tribuere ac fateri, si offensus humana contigerit, primo veniam petere, suam esse hanc culpam confiteri. Et quamquam id non semper fit conscientiae necessarium, vt iniuriam patiens sibi culpam adscribat, atque laesus à ledente veniam petat, est tamen exercitium obtinendæ perfectæ humilitati necessarium. Et hoc modo superbiam oportet propriam confringi, hoc modo humilitatem constabili oportet, hoc denique modo ædificatur, meliorque efficitur proximus, & se humilianti à Deo accedit gratia maior propter conculcationem victoriamque superbiz. Tertio, non minus te culpabilem æstimare Deoque gratias agere conuenit pro culpa seu delicto non perpetrato, quam de peccato admissio & condonato. Ex eodem enim manat fonte bonitatis & paris est misericordiae, à delicto præseruare, & delictum remittere. Omnium igitur te peccatorum clama reum, quæcumque homines audieris fecisse. Nam si non diuina te gratia præseruaret, iam cecidisses, hæc exiustimatio profundius cor tuum penetret ac humiliet. Indè enim mitigaberis contineberis que à iudicando proximum. Quem nolle vnquam iudicare in corde, aut in verbis coram alijs, tanta tibi proponere debes constantia, tam firmo statuere pacto, quanto statuis non fornicari. Quarto charitatem sinceram ad omnes te oportet habere, non separatim hunc plus, hunc minus diligendo ex aliqua causa propria, puta quia tibi fauet, quia te excusat, quia tecum familiariter conuersatur, sed pari, hoc est, diuino amore, eademque charitate & bonos & malos diligere vnumquemque scilicet in eo gradu quo à Domino Deo diligitur. Ibi igitur omnis priuatus est excludendus affectus, relegandusque amor omnis naturalis, quo nostros amicos, fautores, pulchros homines, conterraneos, huiusmodique alios solemus in amore præferre. Quinto, in omnibus (vbi spirituali id profectui non aduersatur) rebus temporalibus eligere locum viliozem, remque ignobiliorem, alios quoque semper tibi ex animo præferre: gaudere quod ea, quæ alij reiiciunt, possis obtinere, alijs optionem relinquere, atque te meliores æstimare & digniores in Dei oculis esse. Et hic vigilan-

§ 2 dum,

F. VI
21

II.

III.

III.

V.

VI.

Math. 6.

dum, ne ex hoc æstimationem tibi aliquam procurare velis aut gloriari cupias. Syncerum enim esse debet quodcumque studium humilitatis. Sexto ad perfectam pertinet humilitatē super nulla re conqueri. Conqueri namque semper aut superbiam, aut amorem priuatum habet annexum. Disce igitur tu omnia in silentio sustinere, & quamdiu abest tibi periculum aut animæ aut corporis, disce pati, disce non murmurare, non conqueri, disce tacere. Habet enim sæpenumero magnam speciem aut gloriantis inaniter, aut immortificati & impatientis conqueri, aut saltem alijs narrare, quid sustinueris. Quid enim opus est vt hominibus id referas, si ab hominibus non expectas mercedem? Porro si ab hominibus mercedem aut fauoris, aut opinionis, aut gloriæ quaeris, apud Deum nullam expectabis, sed dicitur tibi: Reddita est tibi in vita merces tuā. Disce igitur vbi que in silentio prestolare salutem Dei. Non igitur te ipsum defendas, non te ipsum excuses, non pro te pugnes: sed tu tace, & Dominus pugnabit pro te.

Luc. 18.

Charissimi hortor, monso ac rogo vos omnes aduertere hanc lectionem Christi, & à Christo discere quam oporteat vos esse humiles. Absque humilitate nihil vobis conducit, imò nocent vehementer quæcumque alia habetis bona à Deo. Cum humilitate non nocebunt etiam bonæ voluntati mala præterita. Quare? quia eleuant vos in superbiam. Superbia autem destruit omnia bona, cunctaq; dona à Deo accepta. Nōne vidistis hoc in superbo pharisæo? Quanta enim ille enumerat, quæ ad laudem pertinent (quamuis propter laudem non dicat, quia in secretis orans recensuit, nec etiam sibi eadem ascripsit, imò pro his tanquam à Deo acceptis, gratias egit) nec tamen omnia illa bona ei profuerunt propter superbiam quæ eius bona destruebat? Sed vbi aut vndè erat superbus? Quia despexit alios. Non sum, inquit, sicut cæteri. Non sum sicut publicanus iste. Contempsit peccatores & eum, quem errans etiam iudicabat peccatorem, tamen illum Dei gratia per humilitatem ipsius iam iustificauerat. Contemnendo itaque non solum omnia bona sua contaminauit, & non accepta Deo fecit, sed etiam graui se peccato astrinxit. Quid ergo profuerunt ei omnia bona illa, quando hoc defuit ei, vndè reliqua placere debuissent, scilicet humilitas? Porro publicanus, quem Pharisæus peccatorem iudicauerat, non agnoscebat in se bona, vndè gloriaretur, agnouit autem mala multa quorum poeniteret, & pro quibus se humiliando veniam præcicaretur. Quod vbi verba quinque tantum loquens faceret, dicendo: Deus propitius esto mihi peccatori, exiit iustificatus de templo. Videtis quid fecit superbia? Videtis quid fecit humilitas? Discite igitur, inquit Christus, à me quia mitis sum & humilis corde. Hæc namque est disciplina Christiana, vt simus humiles, neminem iudicantes aut contemnentes, sed nos potius omni, creaturæ subijcientes propter Deum. Simus mites, neminem exasperantes aut lædentes, sed iniuriosos atque inimicos etiam quoscumque, non solum toleremus, verum etiam diligamus illis beneficientes. Non est alia via ad regnum cælorum. Qui saluari cupit, hanc ambulet viam. Quisquis aliam ambulat, regem filiorum omnium superbiam imitatur, & ad infernum ambulat. Quisquis aliam docet, ad gehennam ignis te mittit. Dominus noster Iesus Christus, quod iubet, doceat, & quod nos docet, nobis infundat, vt hic ipsum imitemur
in ter-

in terris, & postea cum eo regnemus in caelis, qui est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA IN SEPTVAGESIMA. EPISTOLA beati Pauli Apostoli, I. Corinth. IX.

Nescitis quod hi, qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit brauium? Sic currite, ut comprehendatis. Omnis enim qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet. Et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant: nos autem incorruptam. Ego igitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi aërem verberans, sed castigo corpus meum, & in seruitutem redigo: ne forte cum alijs predicauerim, ipse reprobus efficiar. Nolo enim vos ignorare fratres, quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes in mari transierunt, & omnes in Mose baptizati sunt, in nube & in mari. Et omnes eandem escam spiritualem manducauerunt. Et omnes eundem potum spiritualem bibebant. Bibebant autem de spiritali conseqente eos petra. Petra autem erat Christus.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Statis ante hunc locum epistolæ Paulus explicat, quanta diligentia, quanto vteretur quoque studio ad promouendum Euangelium, cuius receptione multi saluarentur, quorumque ipse salutis promotor & participes esset. Tanta autem operam impendit Euangelicæ promotioni, ut nihil negligeret, omnem moueret lapidem, omnia pateretur, omnia prospiceret quocaueret, ne scandalum pareret, aut offendiculum Euangelio. Qui enim, inquit, pro victoria & præmio currunt, ab omnibus abstinent quæ se impediunt, & quamuis omnes currant, omnium vnum idemque sit studiũ, vnus conatus, alios præcurrere: vnus tamen solus obtinet brauium. Hoc modo vult inducere, ut omnibus præcipua & vna sit cura, & quibus possint viribus currant, omnemque robur suum extendant ad obtinendum brauium æternæ felicitatis. Quapropter dicit: Nescitis quod hi qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, & vnusquisque primus ad terminum spatij venire contendit, quo celerioris cursus sui obtineat præmium, non tamẽ omnes, sed vnus tantum accipit brauium, utpote qui primus ad metã terminumque cursus pertigerit? Hac Paulus vult nos similitudine docere, quod omnes debemus nos in anteriora extendere, nec aliter niti, quam ipsi velimus brauium obtinere. Conatus nanque tuus benefaciendi eo se debet extendere, ac si tu ipse esse velis primus, qui cæteris velocior currat primusque veniat. Et quamuis conatus corporalis & virium in cursu viarum Dei proficiendi esse possit nimius, adeo ut non solum non promoueat, sed impediatur etiam celeritatem veniendi ad perfectionem virtutum, charitas tamen & deuotio in infinitum se potest extendere, ut nunquam tantum ames Deum, quin possis plus diligere. Nunquam tam magna est charitas, quin esse possit maior. Quapropter nullam vnquam tibi constituas mensuram charitatis, quam

F. VI
21